

Ondrej Marchevský: *Kant v Rusku (ne)milovaný. Červený Kostelec: Pavel Mervart, 2020, 262 s.*

Monografia predstavuje výsledok dlhodobého záujmu o štúdium vybraných ruských reflexí filozofickej tvorby Immanuela Kanta. Poskytuje exkurz do dôležitých historických kontextov výskumu tvorby I. Kanta v ruskom filozofickom a intelektuálnom prostredí. Zachytáva a mapuje tendencie uvažovania o Kantovi vo vybraných filozofických prostrediach akými sú univerzity, duchovné akadémie alebo redakcie časopisov. Práve systematické spracovanie jedného takéhoto prostredia, redakcie časopisu *Problémy filozofie* predstavuje osobitý vklad práce v skúmaní ruskej kantiany. Zachytáva to, čo doteraz nikdy nebolo spracované. Predstavuje miesto a význam odkazu I. Kanta v procese formovania ruskej filozofie 19. storočia a predovšetkým 20. storočia, najmä jeho prvých desaťročí. Pre spracovanie danej problematiky je v práci zvolená metodologická optika pro et contra, ktorá bola vypracovaná na začiatku 90. rokov 20. storočia vydavateľským projektom *Ruská cesta: pro et contra*. V obsahovom jadre práca predstavuje konkrétne prejavy týchto reflexí, ktoré sa orientujú na otázky epistemológie, filozofie práva, náboženskej metafyziky, etiky a morálnej filozofie. Prostredníctvom analýzy a komparácie práca ponúka pohľad na osobitosti ruského prístupu k filozofickému i širšie vnímanému tvorivému odkazu I. Kanta. Zároveň naznačuje rad nových otázok a problémov pre rozvoj skúmaní v horizonte budúcnosti.

Pavol Sucharek: *Bricolage 44. Levoča: Modrý Peter, 2020, 152 s.*

Kniha esejí slovenského filozofa Pavla Suchareka predstavuje originálny spôsob spracovania existenciálnych otázok premýšľaných a majstrovsky previazaných s viacerými oblasťami umenia, filozofie, psychológie, sociológie, histórie. Jednotlivé eseje sú vyjadrením vzťahu človeka k skutočnosti iného, založené na jej predbežnom pojmovom vymedzení, aj na historických a každodenných súvislostiach. Každá esej je začiatkom myslenia pýtajúceho sa, je začiatkom dialógu s iným a so sebou samým, je udalosťou uznania plurality a zmierenia sa s neuchopiteľnosťou celku skutočnosti. Kniha má svoj špecifický rytmus, v ktorom sa manifestuje život v celku na pozadí fenomenality jednotlivého. Akcent sa kladie na originaritu skúsenosti bytia vo svete. Kniha esejí nemá vopred stanovenú jednotnú tematiku, autor pracuje s klasickými filozofickými textami, súčasnou filmovou produkciou, morálnymi a náboženskými problémami a predsa predstavuje ucelený mysliteľský výkon, ktorý indikuje akúsi existenciálnu ľahkosť slobodného pohybu myslenia, tá je v súčasnej slovenskej filozofickej tvorbe jedinečná.

André Comte-Sponville: *Duch ateizmu*. Praha: FILOSOFIA 2020, 220 s.

Francúzsky filozof André Comte-Sponville svoju knihu, ktorá vyšla vo Francúzsku v roku 2006, rozdelil (okrem úvodu a záveru) do troch kapitol, resp. troch otázok: Môžeme sa obísť bez náboženstva? Existuje Boh? Akú spiritualitu pre ateistov? Comte-Sponville zaraďuje sám seba k nedogmatickému ateizmu: netvrdí, že vie, že Boh neexistuje, ale verí, že neexistuje. Podáva súhrn argumentov v prospech svojej pozície, teda dôvodov ktoré ho vedú k uvedenému záveru. Pritom konštatuje, že žiadny z uvedených argumentov, ani ich súhrn nemajú váhu dôkazov. Náboženstvo chápe ako právo, rovnako ako bezbožnosť. Je potrebné chrániť oboje tým, že obom zakážeme presadiť sa silou. Ateisti sú rovnaké duchovné bytosti ako ostatní. Prečo by sa, pýta sa autor, mali menej zaujímať o duchovný rozmer život? Nemať náboženstvo nie je dôvodom pre to, aby sa človek zriekol všetkého duchovného života. Čitateľ má prostredníctvom knihy možnosť oboznámiť sa z jedným zo súčasných podôb ateizmu. Ateizmus Comte-Sponvillea je ateizmus mystickej skúsenosti. Mystik, či už veriaci alebo neveriaci je z jeho pohľadu ten, komu prestal chýbať sám Boh. Zvláštne okamžiky ktoré zažil, ho zbavili aj vlastnej nostalgie po Bohu.